

"EDINOST"

Izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za pol leta 3.—; 4.50
za četrta leta 1.50; 2.25

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 4 nov.

Na naročbo brez priložene naročilnice se upravnistvo ne ozira.

EDINOST

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Carintia št. 28. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Oglasi in oznanila se računajo po 7 nov. vrstica v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.

Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd. se računajo po pogodbi.

Naročilnice, reklamacije in inserate prejema upravnistvo v ulici Carintia 28. Odprte reklamacije so proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

»V edinost je moč.

Vabilo na naročbo.

Minolo je tretje četrtletje trinajstega tečaja „Edinosti“. Usojamo se tedaj slavno p. n. občinstvo najljubneje vabiti na novo naročbo, ter prosimo o enem naše gg. naročnike, kojim sedaj naročilnica izteče, da jo o pravem času ponové, kajti brez točne podpore nam je nemogoče svojo težko nalogo izpolnjevati.

„Edinost“ stane:

Za vse leto f. 6.—
Za pol leta 3.—
Za 1/4 1.50

One gg. naročnike pa, kateri so nam še na dolgu, prosimo, naj svoj dolg poravnajo, ker se jim sicer list ustavi.

Upravnistvo „Edinosti“.

„Tužna Istra“.

Nedavno obljubili smo spregovoriti nekoliko obširneje o čudnih dogodkih v bližnji Istri, katere smo nazvali, govoreč ob odstopu deželnega glavarja, „zagonetkom v parlamentarnem življenju“. O istej priliki izjavili smo svoje mnenje, rekoč, da je bila vsa stvar proračunana ter da se vrši takorekoč „po programu“. Zvršitev igre nam dokazuje, da se nismo motili.

Znano je svetu, na kateri način in vsled kojih razlogov je dal presv. deželni glavar isterski, g. Vidulich svojo ostavko; sleherni, kateri se količkaj zanima za bratsko našo Istro, tudi vé, da je bil vzrok tej „ostavki“ pravcati ukor, kateri je prečital vladni zastopnik dež. glavarju, odnosno predsedniku deželnega zbora v imenu sl. c. kr. namestništva v javnej seji deželnega zbora — naravno po višjem nalogu, — s katerim se obsoja nezakonito postopanje g. Vidulicha proti zastopnikom večine prebivalstva Istre. Da je bil vsled tega predsednik dež. zbora prisiljen prijaviti svojo ostavko, je popolnoma umevno; manje umevno pa je „opozvanje“ njegove ostavke, katero je presenetilo celo razne pristaše presv. gospoda, koji baš ne morejo ali ne smejo gledati za „kulise“. Dotična gospoda, koja je toliko iznenadila vest, „da gosp. Vidulich ne gré“, baje ni bila pričujoča ob obedu, kateri je bil na

vladnem parobrodu „Pelagosa“ dné 29. p. m. v poreškem pristanišču v pričujočnosti gg. dr. Amorose in biskupa Flappa. Zatorej dotična odsotna gospoda, katera se je čudila rezultatu intimnega dogovora, tudi ne more vedeti, kaj se je o tej priliki kovalo; ni se pa tudi spomnila karakterističnega izreka, katerega je obnovila „Naša Sloga“ ter izjavila s tem več, kakor bi mogla raztolmačiti obširna knjiga. Zlata izrek je: „Kdor ima dobrih prijateljev in botrov, izkopal se bode z njih pomočjo, ako je še tako globoko padel“. — Resnico tega izreka dokazala je tretja točka programa: Opoziv ostavke in nastop „ex-glavarja“ g. Vidulicha v deželnem zboru dné 1. t. m. Ako mu o tej priliki napravljajo ovacije njegovi iskreni in neiskreni pristaši; ako mu ploska galerija, — to je vse popolnoma naravno, kajti vsak dober igralec ima svojo kliko ali svojac, — liki zvezda repatica, — katera svojac ima širiti lisk in blesk svojega jedra. Tako tudi v tem slučaju. —

„Tužna Istra“ smo rekli. — Silijo nam se razna vprašanja, v prvej vrsti za večino isterskega prebivalstva vevlačno: kedaj nastopi mesto prvega moža v pokrajini čestit in nepristran človek, kateri ne gleda na lastno korist in slavo, temveč na blagor prebivalstva? Odgovarja nam odjek dogodkov zadnjih dni: „Tužna Istra“

Prošlost in patrijotizem sedanjega glavarja obsodil je zast. dr. Volarič v javnej seji dež. zbora isterskega z besedami: „Revolucionarica izza leta 1848.“ Stem je vse rečeno. Lovil se je sploh vedno med strankami, iskajoč trdne podlage in zaslonbe med njim, kakor je pihal veter. Ta mož ima z nova v nekem smislu odločevati o usodi in bodočnosti pokrajine! Uže je bil zasijal svitile zore žar — začasno zatemnil ga je z nova temni oblak. Naj pojó deželnemu glavarju italijanska glasila veselim srcem slavo k „možatemu“ opozvanju njegove ostavke, — to petje ni drugo, kakor pristojen zaključek igre na škodo pokrajine, rekli bi, „respectus parentelae“ neke svojati proti „velezaslužnemu“ deželnemu glavarju, čiga si pa njega pristaši niti sami ne zavedajo.

Zgodovina bode sodila o tem nezačudenem preziranju narodnih pravic, kajti baš v dogodkih zadnjih dni najde novo kitico k predolgi pesni o „tužnej Istri“. Bog pomози na bolje!

„Proč od tod, gospod! Proč — proč! Sicer bom klicala na pomaganje!“ zaklikne deklica z žuhtečima licema in na pol z gnjevnim na pol z bojazljivim pogledom.

„Kako ste otročji!“ žepeče gospod Jastreb pogovarjajoče. „Saj vam nič žalega ne storim. Le vaša krasota in hladnost doveli ste me do tega koraka. Jaz ne umem, kakor kak veterini mladič, stati v mesečnem svitu s kitaro v roki pod vašim oknom. — Moja kri je naglejša, — bодite vendar pametni! saj hočem le v vašo srečo.“

Ali deklica je bila uže zakriknila na pomaganje. Gospod Jastreb jo je hotel vjeti v naročaj, ali pri tem je prevrnil svečnik na tla. V sobi navstane tema kakor v rogu.

Sedaj nastane boj v temi. Napadovalec hlata mej grožnjami in obeti po krasnem telesu, vznášajočem se tako vidno pred duševnim njegovim pogledom, a objema le temen, prazen vzduh. Konečno zarijo se mu prsti v lagoden, rahel objem tople rame, — a tu se posveti v sobo. Nekdo pomekasti zvonaj vrata, steklo zleti zvenčec k Jastrebovim nogam in v zobatem prelomu vratne šipe pokaže se Rozinino obličje, blede kakor smrt, a nikakor ne brez življenja! Oči ji srše bliske, kakor ri-

Iz deželnih zborov.

Deželni zbor kranjski.

(III. seja 13. septembra 1888.)

(Dalje.)

In tako, gospoda moja, dosegli bode mo prvotni svoj namen, vstrezajoč ob jednem glasnim željam našega prebivalstva in očitnim koristim nekaterih naših industrij. Dosegli ga bode mo, v kolikor je mogoče po mrtvi besedi deželnega zakona. Namen naš — tega nikdar ne smemo pozabiti — bil je dvojen: pomnožiti deželne dohodke, in s primerno doklado uplivati na to, da se obranimo čedalje bolj razsajajoče žganjarske kuge. Nikoli pa nesmo imeli v mislih, obtežiti itak uže neugoden položaj domačih poljedelcev, ali zavirati produkcije domačega žganja. Žganjepivstvo pri nas prouzročeno je po spirititu, kateri se iz drugih dežel k nam uvažja, tista patoka in njena brezmerna poraba prouzročuje ono zlo, proti kateremu se moramo energično v bran postaviti. Domača slivovka, domača drožnica in njena poraba nista v nobeni zvezi z žganjarsko kugo; vzlasti na Dolenjskem jih uživajo v takih minimalnih količinah, da je užitek njih bolj zdravilu podoben, nego pijači. Nemamo tedaj najmanjšega povoda, zatirati in zadušiti te produkcije. Temveč kazalo bode tudi pri pobiranju deželne naklade drugače postopati nasproti tujemu „fuselnu“, nego nasproti doma narejenemu, zdravju neškodljivemu blagu. In tu moram izraziti svoje prepričanje, da bode ta razloček še le takrat dejanski stopil v veljavo, kadar bode mo začeli z lastno režijo. Od nekdanj sem protivnik temu zakupu; od nekdanj bil sem tega mnenja, da gre prednost lastni režiji, in kar smo letos doživeli z zakupniki, to me le potrjuje v mojih nazorih. Dovolite mi neko anekdoto! Slavni Voltaire bil je nekdanj v družbi, kjer so si pripovedovali pripovedke o roparjih. Tudi od njega so jedno zahtevali in ko je naj prišla vrsta, zbrali so se pazljivi poslušalci okolu slavnega moža. A zlobno zbadljivi Voltaire pričel je: „Bil je nekdanj nek davčni zakupnik“... in potem se prikloni in — neha! Začuden ga pogledajo, čakajo nadaljevanja, toda — namuzne se jim in poreče: „Davčni zakupnik je bil. Sedaj je konec moje povesti o roparjih!“ Ne živimo v 18. veku in kar sem vam povedal, zgodilo se je pred veliko francosko revolucijo, toda kar sem letos bil čul na Dolenjskem in drugod o postopanju naših za-

kupnikov in njihovih organov, uverilo me je, da prebivalstvo približno jednako sodi o zakupu deželne naklade, kakor je Voltaire sodil o svoji — „Fermes grosse“. Javno mnenje, da družega ni bilo — prisililo nas bode, da se jedenkrat ojačimo, ter to storimo, kar so koroški sosedje uže zdavna bili storili, namreč: da uvedemo lastno režijo tudi pri svoji deželni nakladi.

To rečem le v dodatek našemu predlogu. Priporočam ga visoki zbornici, v formalnem oziru pa se strinjam z nasvetom posl. Pfeiferjevem, naj se odstopi finančnemu odseku.

Predlog poslanec V. Pfeiferja in profesorja Šukljeja izroči se finančnemu odseku.

Poslanec dr. Papež utemeljuje svoj in svojih tovarišev predlog, s katerim se ima preurediti § 83. deželnega volilnega reda. Zakon slove:

Člen I. V prvem odstavku § 13. volilnega reda za deželni zbor vojvodine Kranjske z dne 26. februarja 1861. oziroma zakona z dne 29. maja 1884. št. 10 deželnega zakona, se izpuste sledeče besede: „z 9. junija l. 1850“, in se mora torej glasiti ta odstavek tako:

„Poslanec v § 3. naštetih mest in trgov volijo direktno vsi tisti občani, kateri imajo po posebnem občinskem statutu mesta Ljubljanskega, ali po občinskem zakonu z dne 26. februarja 1866. pravico voliti občinski zastop mest in trgov, sestavljajočih volilni okraj in kateri niso po § 18. deželnozbornskega volilnega reda izključeni od volilne pravice, in kateri“. Člen II. Vsi drugi odstavki tega § 13. ostanejo nepremenjeni. Člen III. Ta zakon stopi v veljavnost s tistim dnevom, ko se razglasi. Člen IV. Mojemu ministru notranjih stvari je naročeno izvršiti ta zakon.

Predlagatelj dr. Papež pravi, da bo utemeljenju predloga svojega posvetil le malo besed, ker je preuredba uže sama ob sebi umevna, kajti namen deželnega volilnega zakona zahteva, da vsak volilec, ki je upravičen po plačilu svojega davka voliti v mestni zbor, voli tudi dva mestna poslanca v deželni zbor. Ako se pa pusti prejšnje postave veljava, sestavljati bi se moral imenik volilcev za deželni zbor po starem kopitu; bilo bi mnogo nedostatkov. Zdi se mu zatorej predlog meritorečno in praktično potreben. V formalnem oziru nasvetuje, da se njegov nasvet izroči upravnemu odseku, čemur zbor pritrđi.

(Dalje prih.)

PODLISTEK.

Jastreb contra Grlica.

Češki spisal Svatopluk Čech; prevel M. Vrnilež. (Dalje.)

V tem odloži pisanje, prekriža roke pod glavo na podglavici. Njeno telesce, ležeše prosto na postelji, pokaže se nezvanemu gledalcu v polni krasoti, valovi njeđer vpenjajo se v snežni, bogato nabrani obleki in viseča nožica zarivajoč se s prsti v vznožje, vzvišuje senčno igro više — sicer le za ped — ali ta ped vse odloči. . . .

Gospod Jastreb vzame ključ iz žepa, otvori steklena in z zavesto zavešana spalnična vrata in tiho vstopivši, je zopet zatvoril.

Preplašena deklica skoči iz postelje. Lahek vzkrík zazveni z njenih ustien.

Gospod Jastreb se ji bliža z razpetima rokama, jecljajoč nerazumljive besede.

„Česa hočete tu?“ zakličie deklica boječe, smukniviši za naslon pri stolu, kakor v tverdnjavo.

„Prišel sem vam lahko noč voščiti, reče gospod Jastreb, ki je dobil zopet glas in drznost, „in izprositi si poljubca od vas!“

sove se ji tresó vsled ljubosumnosti, gnjeva, zaničevanja.

„Ha! stari Jastreb — nemaš dosti jedne golobice? Vrag! Satan!“ zavrešči.

Julija, koje ramo gospod Jastreb osupnjen popusti, skoči po ključ na mizico pri postelji in predno se neprijatelj spametuje, smukne uže okolu besne Rozine na galerijo.

Noč je prebila v otročji sobi. Ko se je cerkvice na vrhu o prvem jutranjem zoru zalesketala, zapustila je z skromno culico svojih rečij vaško idilo.

Gospod Jastreb strezni se čez noč popolnem. Samega sebe imenuje starega norea in se na večer v mesto odpelje, da vendar uže enkrat skonča mrzko zadevo contra Grlica.

Gospodu Grlici se ponudi zelo srečna priložnost, da vloži poslednjo vsoto, ki mu jo je bil njegov prizanesljivi veritelj posodil.

Sreča posredovatelja služeb in ta ga ustavi, očitajoč mu, čemu se tako dolgo v kavarni ne pokaže. Upa, da morebiti ni nesrečna izguba temu vzrok. Zelo sem vas obžaloval; postali ste, kakor uže mnogi našega kroga, žrtva tajnikova pri neblagi strasti njegovi v igri. Od tedaj spoznal sem i druge nelepe strani tega gospoda;

uverjam vas, da bi ga na mestu poljskega grofa to uro iz službe odpustil. Pogledal sem mu nekoliko globlje v karte: povem vam, da je cel stiskač. Svojemu gospodu predlaga uradnike nikakor po njihovi sposobnosti, temveč po večji odmeni, s koje si morajo njegovi aspiranti predloženje kupiti. Na ta način prodal je uže celo zalogo mest — mislim, da uže za dve upravnistvi. Čez nekoliko dnj pride grof, potrdi ugovore in tajnik pograbi po njihovem podpisu po zgovorjeni kupni ceni.“

Akoprem je bilo neododano upravnistvo doslej za gospoda Grlico močna vada, ni ga navzlic temu ni z besedo omenil. Protivilo se je poštenemu njegovemu značaju, da bi pomagal tajniku do brezpravnega dobička.

A na poti proti domu se je uže kesal, da je molčal. Ko pa se je brzo na to Julija vrnila in z solzami v očeh tragični konec svoje idile povedala, odločil se je gospod Grlica, da kupi poljsko upravnistvo. Vedel je, da gospod Jastreb vse stvari zopet požene.

Po srečnem naključji imel je tajnik še jedno upravnistvo, da je odda, ter je obljubil, da bo predložil gospoda Grlico, ko je bil slednji bodočo svojo zahvalnost z gotovo vsoto naznačil.

(Dalje prih.)

Politični pregled.

Notranje dežele.

Te dni se vrše na Dunaji velike slavnosti na čast nemškemu cesarju, ki je prišel v pohode k našemu vladarju. Navdušenost nemških narodnjakov (nacionalcev) in antisemitov je priklopila do vrhunca. Obe ti stranki sti se pripravljali na demonstracije, policija pa je razgnala čete antisemitov. Dunajske in berlinske novine proslavljajo v navdušenih člankih mladega nemškega vladarja, kot angelja miru. Vsi ti listi so, kakor trdijo, popolnoma uverjeni, da vsi avstrijski narodi čutijo živo potrebo nemško-avstrijske zveze, katera edina more vzdržati mir, po katerem vse tako hrepeni. Vse te izjave simpatij in navdušenja za Viljema II. so neki sijajen in zgovoren dokaz navedene njih trditve. Na Dunaji so zbrani vsi udje cesarske hiše; prispele je tja tudi nadvojvodinja, prestolonaslednica Stefanija, ki je bila zadnje dni v Lokromi v Dalmaciji. Nemški cesar biva v cesarskem dvoru. 3. t. m. bil je v dvornem gledališču sijajen koncert na čast visokemu gostu. Udeležila sta se ga cesarja, cesarica Elizabeta, prestolonaslednica, vsi nadvojvodje, ministri obeh državnih polovic in ves diplomatični kor; navzoč je bil tudi grof Andrassy, s katerim se je baje nemški cesar posebno dolgo pogovarjal. 4. t. m. vršila so se sprejemanja. Nemški cesar je sprejel v avdienco diplomate in vse znamenite osebe ter šel v pohode k nadvojvodom avstrijskim. Iz Dunaja odpelje se nemški cesar v Italijo. Želeti bi bilo, da ta pohod urodi dobre posledke, da se mir utrdi, a ne oboženi mir, ki nas sedaj tlači in požira vse dohodke evropskih narodov, ampak oni normalni mir, na katerega se spominamo dan danes kakor neke bajne prikazni iz onih dobrih starih časov.

Avstrijski deželni zbori morajo do srede tekočega meseca zaključiti svoje delovanje, ker se snide 20. t. m. državni zbor. Češki deželni zbor ne more izvršiti svojega delovanja, zato se pretrže ter se sestane o Božiču v kratko zasedanje.

Na Tirolskem je izvoljen na mesto pokojnega patra Grouterja državnim poslanecem notar Vincenc Gasser, zmeren klerikalec.

Kakor poročajo dunajske novine, bil je te dni grof Drašković v Zagrebu, kjer se je pogovoril s člani svoje stranke, zmerne opozicije, ter odločil odrediti se svojemu mandatu in javnemu političnemu delovanju do bodočih volitev.

Vnanje dežele.

Ruska carska obitelj povrnila se je iz svoje poti po Vladi kavkazu v Peterburg. Ko sta bila velika kneza Sergij in Pavel Aleksandrovič v Carigradu, izjavil jima je sultan, da poklada veliko veljavo na dobre odnose ruskoturške. Ruska prijaznost je Turčiji neizmerne cene, kajti ruska politika ima pred politikom drugih držav to prednost, da se ne menja od danes do jutri, da je mariveč stalna in odločna.

Rusija zahteva, da se uvede na Bolgarskem status quo ante, to je, da vspostanejo one razmere ki so vladale v deželi do 1885. leta. O tem, kar se je dogodilo pozneje, Rusija neče vedeti. Ruska vlada je izjavila turškemu poslaniku v Peterburgu, da ne sprejme nobenih posredujočih predlogov ter da vstane za svoje zahteve, kakor hitro se jej ponudi ugodna prilika. Avstrija in Italija zahtevati od Turčije, da prizna Koburga; Rusija ne zahteva, da naj ga ne prizna ter je zadovoljna z obljubo, da vstane zares proti njemu, ko pride za to pravi čas. Ruski poslanik v Berlinu, grof Šuvalov, ima, kakor pišejo, v kratkem ostaviti svoje mesto. Na njegovo stopnjo pride knez Dolgorukov, sedaj zastopnik ruske vlade v Teheranu v Perziji. Tej premeni pripisujejo velik pomen, češ, da znači, da so se pogajanja mej Nemčijo in Rusijo popolnoma izvršla ter da se ni dospelo do zaželjene svrhe. „Deutsche Rundschau“ je prinesla članek iz peresa kneza Galicina, v katerem pravi, da je bilo Nemcem jako lepo na Ruskem, dokler se niso razmere mej obema državama zaostri. Da se je pa to zgodilo, zakrivilo je poluslužbeno novinstvo, ki piše na zapoved kneza Bismarka.

Srbski kralj Milan se posvečuje v Gleichenbergu za najslavnejšimi madjarskimi pravniki o rešenju pravde proti kraljici. Kraljica Natalija bi se udala ter privolila v ločitev, samo da jej ostane zavarovana kraljeva čast. Hristić pa mej tem gospodari po znanej svojej navadi. Odgovorni urednik liberalnega glasila „Srpska Nezavisnost“ je bil obsojen na veliko

giobo. Odgovorni urednik radikalnega lista „Odjek“ je obsojen na 4 leta ječe zaradi znanega članka o sporu kraljevih soprogov. Vrhu tega je „Odjek“ ustavljen, ker vlada ni potrdila nobenega onih mož, katere je izdajatelj predlagal za odgovorne urednike. Na Srbskem pa ne sme izhajati list, ako mu vlada ne potrdi odgovornega urednika. Madjarski „liberalni“ listi s posebno slastjo poročajo, da bo razglašeno obsedno stanje v štirih okrožjih, čim se vrne minister Mijatović v Beligrad. To je pač jasn dokaz, da so na Srbskem razmere prav nenormalne.

Bolgarskeje vladi se je posrečilo skrpiti neko posojilo v Bukareštu. Tamonjni bankirji so se dali po dolgih in gorečih prošnjah vender le preprostiti, da posodijo sedanj, več nego dvomilijev vladni en milijon frankov. To pogodbo je sklenil finančni minister Načović, ki je bil prej trgovec in je dvakrat ustavljal isplačevanje svojih upnikov. Ta mož dela sedanj bolgarski vladi vso čast. — Princesinja Klementina, knezova mati, potovala je nedavno v Bukarešt ter je imela o tej priliki pretrpeti atentat. Priletela sta namreč, ne ve se od kod, naenkrat dva debela kamna v vrata njenega vagona, ter pala naravnost njej pred noge. Popotniki pripovedujejo, da hajduške čete čedalje bolj rastejo ter da napadajo uže vlake in pošte, potem se pa umikajo čez mejo. Tako so razmere v tej nesrečnej zemlji, za katero se vevlasti pripravajo, katera naj bi imela tam ukazovati. Nesrečni bolgarski narod pa njim na ljubo trpi in trati čas, mesto da bi se v miru razvijal ter napredoval na potu prosvete in omike.

Najnovejša okrutnost Bismarkova, da je dal zapreti Geeffkeja, ker je objavil zapiske pokojnega cesarja Friderika, vzbudila je na Nemškem in po vsem svetu nejevoljo proti železnemu kancelarju. Vse obsoja ta samovoljni in nasilni korak nemškega mogotca; še celo dunajska „N. fr. P.“, ki ga je vedno brezpogojno oboževala, obsoja to dejanje, rekoč, da se ne more prečuditi, da je strast mogla tako daleč zapeljati njega, ki je bil do sedaj tudi v najtežjih položajih vedno hladnokrven in trezen. Vsi listi so tega mnenja, da Geeffkeja ni mogoče po nobeni postavi obsoditi. No Bismark se malo ozira na postave; on se hoče nad njim maščevati, ker ga je s to objavo ponižal pred svetom in to svojo nakano izvrši v lice bijoč pravici in poštenju. Bismark je baš mož za to.

Predlog o reviziji ustave, katerega je izdelal francoski ministerski predsednik g. Floquet, ni zadovoljil nobene stranke. Radikalcem je preveč neznamen, oportunistom preradikalni itd. Vse kritikuje in izraža svojo nejevoljo. Prihodnje leto bodo občne volitve v zbornico. Na te se pripravljajo vse stranke. Monarhisti si obetajo mnogo od teh volitev. Zložiti se hočejo o tej priliki Bonapartisti, Orleanisti in Boulangeristi ter se nadejajo pridobiti si večino. Na to bi s prva volili predsednikom republiko generala Boulangerja, katerega bi pa koj odstranili ter posadili zopet kralja na prestol. No, ti gospodje delajo račune brez krmarja. Če se jim prav posreči pridobiti si večino poslancev, mislijo li, da bodo Parižani mirno gledali, da bodo ti gospodje poslanci kar čez noč pokopali republiko ter na nje mesto postavili monarhijo? Kakor vedno, treba bode tudi sedaj računati s Parizom in ta je republikansk.

Italijanska zbornica je sklenila adreso, v katerej čestita kralju na pohodu nemškega cesarja v Rimu. Za ta pohod delajo se povsod velikanske priprave. Po vseh večjih postajah, koder se bode vozil Viljem II. mimo, čakali ga bodo viši dostojanstveniki, ter mu skazovali počasti.

D O P I S I.

Iz Notranjskega 2. oktobra. [Izv. dop.] Silna vojna napovedala se je deželni nakladi na žganje. Od več strani dohajajo peticije na dež. zbor, da naj bi se ta naklada odstranila. Jeli se bode te prošnje uslišale, to je jako dvomljivo ali celo neverjetno. Pomisliti je le treba, da potrebščine, to je, deželne potrebščine, jako naraščajo od leta do leta. Odkod pa za pokritje tih denarjemati? mar le iz doklad na zemljiški davek? Ne! Tega treba se je ognivati kolikor le mogoče, ker ubogi kmet je itak preobložen z davki. Enako se pa tudi ne da kaj lahko povzdigniti užitnina na vino, oziroma meso, toraj ostati bode treba pri žganju.

Nikakor pa ne trdimo, da je ta dež. naklada na žgane tekočine na tej podlagi, kakor se sedaj tirja, prava; to ne. To spoznali so tudi naši zastopniki v dež. zboru, zato so se precej v početkuletošnjega zborovanja oglasili, ter izrekli željo, da naj se postava s pobiranjem dež. naklade na žganje predruži in sicer tako, da v bodoče ne bode treba plačevati te naklade od žganja, kojega se bode za domačo rabo potrebovalo. Toraj na preustrojni te postave se uže dela in smelo se nadejamo, da se bode ta v veliko korist sadjarjev izvršila.

Da dohaja v tej zadevi toliko pritožb na vis. dež. zbor, to je sicer prav, vsled tega bodo tam še bolj se uverili o potrebi spremembe uže čisto imenovane postave. Začudenje pa o tej priliki ne moremo zakriti, ter vprašamo: zakaj se pa enake prošnje radi državne naklade, katera je še veliko večja mimo deželne, niso pošiljale na državni zbor? Mogoče, da se bode to v bodočem letu vršilo, kar bi bilo tudi želeli. Vsaj dežela dohodke, oziroma naklade, koje prejema, gotovo nič slabeje ne obrača, to je, ne izdaja za slabejše namene, kakor pa država; mogoče, pa tudi verjetno je, da jih dežela celo za bolj blage namene izdaja, kakor pa država. Bodo pa prošnje ali pritožbe, ako se bodo odposiljele na drž. zbor, imele enaki uspeh, kakor pri deželnem zboru, je vprašanje, na katero smemo biti uže sedaj gotovi zanikavnega odgovora. Pa ne samo to, nadejati se smemo, da bode državni primanjkljaj, vkljub državne naklade na žganje, še vedno tak, da bode treba zopet kje drugej iskati denarja za pokritje tega. Kje se bode v prihodnje lotili, to še ne vemo; le to prav toplo želimo, da bi se iznajditelji novega, tako pogubonosnega orožja uže enkrat naveličali nas mučiti z svojimi, neizogibno potrebnimi iznajdbami. A žal, tudi za izpolnitev te naše opravičene želje nam primanjkuje nade. No, pa vsaka stvar ima konec, tako menda tudi „kanoni“, le kranjske klobase imajo po dva.

Domače vesti.

Cesarjev imendan. Gód Nj. Veličanstva presv. cesarja slavil se je v četrtek 4. t. m. z slovesno sveto mašo v stolnej cerkvi pri sv. Justu. Službe božje so se udeležili zastopniki c. kr. vlade, vseh civilnih in vojaških oblastnij, raznih družtev ter mnogo občinstva. V našem pristanišču zakotvene ladje oblekle so se praznično; prav lepo je bilo videti posebno v novem pristanišču nebrojno število zastav, vihrajočih raz Lloydovih parnikov. — Pri c. kr. namestništvu bil je obični banket.

Nj. Veličanstvo cesarica odpotuje dne 8. t. m. iz Miramara na jonijske otoke. Pričakuje jo uže v našem pristanišču jakta „Miramar“.

Za družbo sv. Cirila in Metoda nabrali so rodoljubje v spomin pokojnega Lovra Žvaba fr. 38.50, od katerih se je potrošilo za venec fr. 12.75. Ostane zatorej čistega za družbo for. 25.75 in ne, kokor smo objavili po pomoti v št. 72. našega lista, for. 20.75. — Dne 14. t. m. nabralo se je o priliki slovesa g. „Srečka“ mej prijatelji for. 5.

Občinski svet tržaški imel je v petek 5. t. m. ob 7. uri zvečer javno sejo. Predsedoval je župan dr. Bazzoni, vlado je zastopal okr. glavar baron Conrad, navzočih je bilo 32 svetnikov.

Po odobrenji zapisnika zadnje seje poroča svetnik dr. Consolo v imenu šolskega odbora o zadevi učitelja Udalrika Mariottija, kateri je bil imenovan vodjem osnovne šole v okraju Rena nuova, koje imenovanje pa ni potrdilo c. kr. namestništvo. Prečita v tem smislu ugovor na c. kr. namestništvo, kateri se ima odpisati v slučaju odbitja kot utok na c. kr. naučno ministerstvo. Izpričava se, da predlaga ugovor zaradi tega uže sedaj, akoprav še ni dobil v to šolski odbor še posebni nalog od zboru, ker mine uže v nekaterih dneh obrok za utok. Ugovor se sprejme brez razprave.

Razpravlja se zatom o poročilu mestne delegacije o izkopavanju rimskih ostankov v Barkovljah. Poročilo poudarja veliko važnost teh najdeb ne samo za zgodovino tržaško, nego za zgodovino umetnosti sploh. Predlaga zatorej, da se dovoli za nadaljevanje izkopavanja podpora 3000 gl. in 200 gold. za izvršitev plastične podobe kraja najdeb. Našli predmeti imajo se izložiti v mestnemu muzeju starin. — Svetnik dr. Cambon predlaga mej ostalim, da se razprava o tem predmetu odloži in med tem naj se naloži kuratoriju mestnega muzeja, da vso stvar z nova proučuje.

Ako bi se njegov predlog odbil, naj se dovoli za izkopavanje zahtevanih 3000 gl. in ob enem naj se naloži ravnatelju mestn. muzeja kot vodje pri izkopavanju, da ne podvzame ničesar, kar bi moglo škodovati najdenim razvalinam, dokler mestni magistrat o tej stvari konečno ne odloči.

Svétnik dr. Venezian izjavlja, da želi tudi on ohranjenje ostankov, navaja pa raznih vzrokov, vsled katerih je zaželjena ohranitev skoraj nemogoča. Konečno predlaga, naj se sprejme predlog mestne delegacije. — Govorita še svét. dr. Righetti in dr. Venezian. Prvi podpira predlog dr. Cambona. Slednjič sprejme se brez premembe predlog mestne delegacije, poleg tega še nekateri dostavki, katere je predložil dr. Cambon gledé nekaterih modalitet ob izkopavanju. — Na koncu razprave čita se pismo učitelja Iv. Censiga, s katerim ponuja mestu v dar načrt prostora izkopavanja in najdeb. Dar se sprejme in zbor izreka učitelju svojo zahvalo.

Javna seja je trajala do 8. ure; zatem je bila tajna. Imenovan je Filip Pitacco četvrtim in Emil Custrin petim likvidatorjem pri mestnej davkariji.

Slovenskim starišem v Barkovljah. Vest, katero smo objavili pod tem naslovom v zadnji številki našega lista, ispravljamo s tem v toliko, da so sklenili v volilci četrtega volilnega okraja podariti otrokom, ki so vpisani v slovensko šolo v Barkovljah o godu sv. Justa, po jeden par črevljev in kapico in ne obrtno društvo v Barkovljah. Misel je vsekakov hvale vredna in čast gg. volilec IV. volilnega okraja, da se toliko žrtvuje za ohranitev narodnosti mej našo mladino. V ostalem pa zaključimo še enkrat: Žalostno, da gledajo roditelji naše mladine le na gmoten dobiček!

„Franc Jožef I. cesar avstrijski“. V spomin štiridesetletnice Njegove vlade spisal slovenski mladini Fr. Hubad, ces. kr. gimnazijski profesor. Izdala in založila „Družba sv. Cirila in Metoda“. Naša šolska družba poslala je te dni med svet prvi zvezek knjižnice: Družbe sv. Cirila in Metoda. Kakor je objavila uže pred več meseci, želela je osobito letos povzdigniti dinastični čut v srcih naše mladine. Zato je začela svoj delokrog na slovstvenem polju z gori naznanjeno knjižico. Naj pevem takoj, da sem jo prelistal s posebno radostjo. To je v resnici kaj našega. Videl sem dvoje knjižic, ki so izišle letos v isti namen, a po vsebini daleč zaostajate za Fr. Hubadovo. Pisateljevo pero je prozno, tako lahko teče mu beseda, mično po domače pripoveduje, kakor da ga človek čuje besedovati pod košato lipo. Med posamezne dogodjaje iz življenja cesarjevega vpleta nepriljeno iskric moralnih opominov, ki brezdvobno zaplame v srcih mladostnih. Posebno zanimivost knjižici dajejo vedni oziri na naše slovenske razmere. Naši junaki se bijejo za domovino pod svojim najvišjim poveljnikom, naše kraje pohaja, naše ljudstvo ga pozdravlja — ves spis nam kaže presvitlega cesarja kot pristnega očeta v sredi svojih zvestih otrok. Z veseljem zatorej beležimo, da je družba sv. Ciril-Metodova i s to knjižico pokazala, kako ume dejanjstveno izvrševati svoj program. Da omenim tudi vnanjost knjižice, povdarjam, da ima na začetku lični podobi cesarja in cesarice. — Obseg jej je 60 strani v mali osmerki. A ker se cesarska himna čisto poje, pridejana je kot dodatek knjižici, kakor tudi slovenske cesarska pesem. In do cela 4 pole berila podaje družba za borih 15 nč. Ako bi bilo na knjižici kaj graje vrednega, omenil bi le to, da je prekasno izišla. Bojim se, da bode to na gmotno škodo družbi. A ipak upajmo, da bodo vsi slavnostni odbori in koderkoli se bodo delile mladini spominske knjižice, hlastno posegli po označenem berilu, ki je vseskozi lepega priporočila vredno. „Sl.“

Poziv č. gg. pevcem slovenske narodnosti na Dunaji. S prvim oktobrom t. l. pričelo je Slovensko pevsko društvo na Dunaji osemindvajseto leto svojega delovanja. To je najstarejše in edino slovansko društvo na Dunaji, v katerem so zastopana vsa plemena avstrijskih Slovanov. Tu nahaja Čeh, Poljak, Slovenec, Slovak, Hrvat Srb in Rus svoje krajane. Tu na polji popolno nepolitičnem, v poslovanju muze slovansko a čarobnih glasov slovenskih pesnj vlada krasna bratska edinst in prava vzajemnost. Od nekadj bila je lepa navada, da so radi prihajali v to društvo starejši in mladi pevci, osobito vseučilišniki iz krajev slovanskih. Vsak, komur je Bog dal dar glasu, našel je v tem društvu v tujini tako rekoč drugo svojo slovansko domovino. Slovenski pevci bili so v tem

društvo od nekaj na dobrem glasu, ne samo po svoji pevski izvežbanosti, temveč tudi po velikem svojem številu in vstrajnosti. Ker gotovo ni misliti, da bi v slovenskih pevcih bilo izginilo navdušenje do slovenskega petja, nadejamo se, da bodo te vrstice zadostovale, da se vrnejo v to družbo stari in mladi pevci slovenski, posebno, da pristopi lepo število v novi na Dunaj došlih vseučilišnikov, ter da z svojo vstrajnostjo zopet pomorejo slovenskim pevcem k oni slavi, katero so pevci slovenske narodnosti zavživali od početka našega društva do pred kratkim, ko se je slovenskih pevcev poprijela neka letargija. V njem vsprejeti z pravo slovensko ljubeznijo, upoznavali se bodo v slovenskih rodbinah; zahajajoči v odlične slovenske kroge dunajske, našli bodo povsod gorečo ljubav do domovine slovenske, bodo si s tem okrepili ljubav do svoje domovine in značaj svoj slovenski. Vaje so vsak petek od 1/2—1/10 ure v družbeni dvorani v I. okraji, Salvatorgasse št. 12; tu se spremljajo novi člani. Oglasi so tudi lahko vsak v družbeni pisarni pri predsedniku g. L. Rouchalu, I. Tiefer Graben 11. Dobro došli so družveni prijatelji petja in glasbe, ki hočejo društvene namene z letno dopornino 6 gld. podpirati. Tudi slednji se lahko oglase pri gore imenovanem predsedniku.

V deželnem zboru isterskem se dogajajo od dne do dne lepše stvari. Brzjavilo se je namreč „N. Sl.“ da je v seji dne 3. t. m. čital poslanec Zamlić interpelacijo v hrvaškem jeziku. Predsednik je hladno izjavil, da jo bode stavil „ad acta“, vladin zastopnik pa je lepo molčal, akopprav je bila interpelacija podpisana in prečitana, kakor zakon veleval. Vprašalo se je predsednika, da-li ne obstoji več dotična vladna odloka, vsled katere je dal slovečo svojo „ostavko“, ali kaj odgovori gosp. predsednik na to? Reče enostavno, da je v deželnem zboru on „gospodar“ (!) In vladin zastopnik v dež. zboru isterskem k vsem tem molči?

„Il diritto Croato“. Javili smo že našim č. čitateljem, da bode začel v Pulji skoraj izhajati nov list v italijanskem jeziku, katerega amoter je, kakor nam svedoči naslov („Hrvatsko pravo“) braniti prebivalstvo slovenske narodnosti v Istri pred navali njegovih nasprotnikov in predočivati jim težnje večine prebivalstva, katero še vedno ne more doseči zakonitih svojih pravic. — Prva številka novega lista, katero z veseljem pozdravljamo, izšla je v Pulji dne 3. t. m. Da je list svēst si svoje težke naloge, dokazuje nam hrvaško geslo na čelu programa, namreč krasne besede nepozabnega pesnika Preradovića: „... Što biti mora, biti će; zakoni pravde božanske nikad se odlukam razuma ljudskog neugiblju; oni stoje, a drugo sve ide...“ Osvedočuje pa nas tudi vse hvale vredna vsebina, da se bodo narodni nasprotniki slovanstva v Istri, ako čitajo marljivo ta list, izvestno prepričali o duševnem razvoju slovenskih narodov in o krasoti njih književnosti. — Ker poznamo plemenito svrhu novega podjetja, želimo mu iz vsega srca najboljši napredek, pozivljajoč vse rodoljube, kateri so večji italijanskega jezika, da se naroče na bratski nam list. — Izhaja vsako sredo, ter stane za vse leto for. 5.60, za pol leta for. 2.80. — Uredništvo in upravnništvo je v Pulji (Pola) via Barbacani št. 382. — Podpirajte, domoljubi, novo podjetje v lastnem interesu!

Gosp. dr. Volarića, poslanca na dež. zboru isterskem je prebivalstvo Vrbnika dne 28. p. m. kaj sijajno počastilo o priliki njegove vrnitve na zborovanje v Poreču. Bilo je vse prebivalstvo po konci in med zvonjenjem ter pokanjem topičev spremljeval je narod čestitega svojega poslanca do parnika, kateri ga je odpeljal na mesto neutrudljivega njegovega delovanja. — To je prava izjava naroda, kateri s tem izraža upravo na ganljiv način, da popolnoma odobrava postopanje svojega poslanca, kateri brani na vso moč pravice in narodnost svojih volilcev. Da bi hteli uviditi i to nekateri krogi v Poreču!

Kohariška podružnica sv. Cirila in Metoda bode imela občni zbor 11. t. m. Na vrsti je volitev predsednika in odbornikov. Zborovanje bode ob 1. uri pop. in sicer v čitalnični sobi. K zboru vabi vse č. gg. ude uljudno ODBOR.

Prijateljem ranjega učitelja Martina Kreka v Smeledniku javljamo, da bode dne 11. t. m. v Smeledniku odkrit spomenik umrelemu učitelju Martinu Kreku. Postavili so ga mu tovariši in prijatelji, kateri se vabijo s tem naznanilom, da se udeležijo omenjeni dan ob 9. uri dopoldne

sv. maše po ranjem, kakor tudi odkritja spomenika na grobu.

Ljubljanski Zvon. Vsebinska 10. zvezka: 1. Radinski: Grajsko dekle. Balada. 2. Dr. Ahaverus: V svet. 3. Josip Rakež: Hypnotizem in njegovi pojavi. (Dalje in konec). 4. Slavomir: Slike iz rudarskega življenja. 111. Velika nesreča. 5. Janko Leban: Tešilo. Pesem. 6. Anton Svetek: Spomini na okupacijo Bosne. (Dalje). 7. Y.: Misli. 1, 2, 3—8. N. R.: Mojega prijatelja povest. 9. L—j.: Beatrice Cenci. Pesem. 10. J. Navratil: Belokranjsko kolo. (Dalje). 11. Evgen Lah: Statistične črtice o kranjskem duhovništvu. 12. Književna poročila: Andrej Fekonja: Dr. Gregor J. Plohel. V. Oblak: Stapleton. Neznane prelगतelja evangelja preložena. po Stapletonu v XVII. veku. Objavil Raič. 13. Listek.

Vrtec. Št. 10. prinaša nastopno: 1. Sonet. 2. Justin in Justinijan. 2. Ne obejati preveč. 4. Noč. 5. Tirolci. 6. Matija Černi. 7. Moja babica. 8. Prirodopisnatoroznansko polje. 9. Listje in cvetje.

Vremensko proročanje. Matthieu de la Drôme prerokuje za mesec oktober nastopno vreme: Od 1. do 5. isto slabo vreme, katero je začelo 28. septembra in to na suhem in na mokrem. Posebno zlo za brodarstvo o mlaju od 5. do 12. — Slabo vreme po vsej Evropi. Sneg na planinah. Mraz. Močni in pogosti vetrovi, posebno od 6. do 7. in od 10. do 11. na Severnem morju, v kanalu la Manche in na Irskem morju. Burno morje v morskej ožini pri Calaisu; močni vetrovi v biskajskem zalivu, ob egipških obalah in v jadranskem morju. Bati se je nesreč na morju. — Nestalno vreme o prvem kraju od 12. do 19. Mrzli a lepi dnevi ob obrežjih sredozemskega morja. Nenadne spremembe toplote na Savojskem in v Švici. Močni vetrovi na Severnem morju, atlantskem oceanu, sredozemskem, jadranskem morju in po drugih manjših morjih od 11. do 14. in od 17. do 18. Lepo vreme v zapadni Evropi o ščipu od 19. do 28. Nestalno in mrzlo v severnej Evropi, na Angležkem, in Skandinaviji; premenljivo v Belgiji in na Nizozemskem. Nekoliko dežja v severnej Švici; sredozemsko morje sploh mirno, izvzemši od 25. do 27. Severno morje, angleški kanal, in irsko morje nemirni do konca ščipa; isto atlantsko morje, posebno ob obalah rta Finisterre. Mrz o zadnjem kraju od 28. t. m. do 4. novembra. Atlantski ocean od 28. do 30. zelo nemiren. Sredozemsko in jadransko morje vzbunjeno. Neugodno vreme ob črnem in azovskem morju. Brodarenje ob izlivu Donave jako težavno. Vreme meseca oktobra sploh je izredno nestalno v Evropi, posebno od 1. do 19. Slabo vreme na morju. Večkrat popolnoma mirno sredozemsko morje, menjajoča toplota v Avstrijsko-Ogerskej, Švici in na Nemškem.

Iz Doline nam pišejo: Jesenski dnevi so tu. Kmetovalec z radostnim obrazom pospravlja svoj pridelek. Vesel je, da mu je Bog dal toliko, kolikor sam ni pričakoval. Vsega je dosti. Najbolj se žari lice, če pogledaš lepo zlatorumeno in črno grozdje. Vse je zdravo, polno in tako okusno, kakor bi rastle v kraji, v kojem raste toliko znameniti „Bordeaux“ Da bo s prelepega grozdja tudi prav dobro vino, ni dvomiti. Kupec, če želiš dobrega vina, pridi tedaj v kraj, kjer raste in se prideluje tako imenovana bržanka in gotovo ti ne bode žal.

Trgatev v vipavski dolini pričela je dne 1. t. m. Letina sicer ne bo tako dobra kakor lansko leto, a vino bo dobro. Posebno se pohvalijo okoli Št. Vida in Vrabč.

Posojilnica in hranilnica v Mariboru je imela meseca septembra 1888 dohodkov gld. 76.640.60 stroškov gld. 69.427.71 zatorej skupaj denarnega prometa 156.088 gld. 31 kr. — Iz mestne hranilnice gre zadnji čas vedno več denarja, kakor pa ga prihaja va-njo. Meseca septembra je bilo vloženih 145 gld. 38 kr., izvzetih pa gld. 174.092'06 kr., tedaj z celih 18.870 gld. 38 kr. več. kakor je bilo vsprejetih.

„Sl. Gosp.“

Vinska letina v Dalmaciji. Letos pridelala bode Dalmacija mnogo vina, ki ga bode težko prodati. Carinski boj mej Francijo in Italijo preprečil je pot italijanskemu vinu v Francijo. Italija pridelala povprek 35 milijonov hektolitrov vina na leto, in Francija jej je bila glavno tržišče. Sedaj razliko se bode italijansko vino na nemška, švicarska in avstrijska tržišča ter delalo konkurenco „dalmatincu“. Italijansko vino je jako po ceni, vlada podpira izvoznitelje z vsemi močmi, proti katerim se Dalmacija ne more boriti. Preostaja zatorej le Francija, a ta ima mnogo bliže Španijo in Grško, ki pridelujeta tudi mnogo do-

brega in cenega vina, in sama pridelala ga bode 3—5 milijonov hektolitrov več nego lani. Ako zatorej Dalmatinci ne bodo poslali na trg dobra in cena vina, ostali jim bodo polni sodje.

Popravek. Zaprasi se slavno uredništvo vsprejeti resnici na čast sledeči popravek: Sežanska čitalnica ima 12 slov. časnikov in sicer: Slovenski Narod, Edinost, Soča, Kmetijski list, Kmetovalec s prilogo „Vrtnar“, Novice, Zvon, Slov. svet, Mir, Rogač, Naša Sloga, Dom i Svet, 4 nemške in sicer: Parlamentär, Presse, Fliegende Blätter in Illustrirte Zeitung in 1 laškega (in sicer Cittadino).

Mislimo, da to je popolnoma pravilno, oziraje se na naše čitalnične ude.

Naj nam bode še dovoljeno dostaviti, da Sežana ima le 1 kavarno, koja ima mej laškimi in nemškimi, tudi slovensk časnik in ne 4; toliko v pojasnilo dopisunu iz Sežane v „Edinosti“ št. 78.

Lastnikom kavarn pa ne more nihče predpisovati, kake napise naj imajo na njihovih tablah in kakošne časnike naj si naročajo.

Konečno pa protestujemo, da je dopisun „Puščar“ članka iz Sežane v zadnji „Edinosti“, Sežance, kakor tudi ud naše čitalnice, h kojim se sam nekam oblastno prišteva, ampak iz vsega njegovega dopisa razvidno je, da mora biti zmoečni pohajač. Več Sežancev.

Nezgoda na morju. Parnik „Istria“ odplul je 5. t. m. zjutraj iz pristanišča v Poreču proti Trstu. Silni valovi in močan veter tiral ga je proti obali blizu Červere, kjer je običal v pesku. Parnika „Adriana“ in „Risano“ hitela sta mu v pomoč, toda ni se jima posrečilo izvleči ga na prosto morje. Prevzela sta zatorej pošto in popotnike ter ga ostavila. Danes je odplul parnik „Intrepido“ „Istriji“ v pomoč. — Jadransko morje je sploh uže dva dni jako nemirno in bati se je mnogo nesreč.

Zblaznela je na javnej ulici 29letna Ana Sosaker iz okraja voloskega. Odpravili so jo v bolnico.

Nezgoda, 42letna Neža Kozec padla je na stopnicah svojega stanovanja v ulici Fortino h. št. 2.; zlomila si je desno roko in se pobila na prsih. Odnegli so jo v bolnico.

Najden utonenc. V zalivu pod Kontovelom našli so ribiči truplo 75letnega kočijaža Martina Ipavica. Starček bil je uže teden dni odsoten in nikdo ni vedel, kam se je podal. Mislil se, da je zblaznel in skočil v morje, kjer je poginol.

Poskušeno samoubojstvo. Dne 5. t. m. ustrelil se je v takozvanem „boschetto dei pini“ finančni stražnik Emanuel Tittelbacher, službeč v Bazovici. Našli so ga še živega ter ga odnesli v bolnico.

Samoubojstvo. 30letna zasebnica Katarina Michelutti bila je sprejeta zaradi bolezni na prsih v javno bolnico. — Tamo je baje zblaznela, kajti vporabila je trenotek, ko ni bilo baš nobenega nadziralca, v sobi ter skočila skozi okno stranišča na dvorišče. Umrla je v nekaj minutah.

Statistika umrlih. Od 23. do 29. p. m. umrlo je v Trstu 71 oseb in sicer 29 možkih in 42 ženskih. Po starosti jih je bilo: 18 do 1., 17 do 5., 6 do 20., 6 do 30., 7 do 40., 12 do 60., 4 do 80. leta in 1 preko 80 let. Lani je umrlo v istej dobi 21 oseba več. Povprečno je umrlo izmed 1000 oseb 23.66.

Policijsko. Neznani tatovi ulomili so v gostilno v hiši št. 33, ulice Belvedere in odnesli raznih predmetov v skupnej vrednosti 36 gl. — 25letni Vekoslav R. ukradel je svojim starišem dve srebrni uri in drugih predmetov, katere je prodal in denar zapravil. Stariši so prijavili nevrednega sina policiji. — Sodnija išče 29letnega agenta Bertolda Siegel-a, iz Kule, ker je proneveril v Budapešti 3000 gold. in pobegnil baje v Trst.

Ubijalec Simitz, o katerega groznem hudodelstvu smo uže večkrat obširnejše govorili, je bil danes ob 6. uri zjutraj na dvorišču dež. sodišča v Budimpešti o b e š e n. Vse prošnje v odvrnitve zaslužene kazni niso nič pomagale in z izvršitvijo smrtne obsodbe je vsaj pred človeško družbo oprana kri nesrečnega Grimmeja, žrtve človeške sebičnosti.

Gospodarske in trgovinske stvari.

Kako ravnati s praznimi sodi?

Čiščenje in umivanje vinskih sodov je sicer navadno čisto lahka stvar, včasih pa, zlasti pri starih sodih, zahteva mnogo truda. Pri posodah, katere rabimo le za prevažanje, pazimo vselej na to, da je precej izmijemo, ko smo je izpraznili; če je le nekaj dnij pustimo ležati, se lahko

primeri, da zadržujejo (oplesnijo), ali da se, kar je še slabše, napravi v njih zavrelca; snaženje je potem jako težavno. Ko je sod prazen, položi se z veho navzdol, da se popolnoma odkaplja ter se potem trikrat ali štirikrat izplakne s čisto vodo. Ko je sod izplaknjen, se takoj in sicer dobro zažveplja, nato precej zabije z veho, ki popolnoma zapre zraku pot v sod. Prav tisto se doseže, ako vlijemo nekaj litrov čiste vode v pomiti sod, ga žvepljamo, zabijemo in potem tako položimo, da je voha navzdol obrnena in z vodo pokrita; na ta način zapre se najgotoveje zraku pot v posodo. Sod, s katerim smo tako ravnali, lahko leži cele mesece in ni se nam bati, da bi oplesnil ali se skisal. Predno ga hočemo zopet rabiti, preiščemo njegov duh. Če nima nobenega duha, ali le slabega po žvepleni kislini, se sod večkrat z vodo izplakne in zopet rabi. Ako pa zaduhlo diši, bito bi znamenje, da se je plesnoba napravila. V tem slučaju bi morali z mehkom zrak premeniti, ker bi v zaduhlem zraku žveplo ne moglo goreti in potem bi morali sod z novega žvepljati in umiti. (Domoljub.)

Bratje Sokoli!

V torek 9. t. m. ob 8 1/2 uri zvečer začne redni poduk v telovadbi. Pozivlja se Vas, da se snidete tega dne v podpolnem številu v družbeni telovadnici (Via Coroneo h. št. 27. na dvorišču), da se vpišete kot redni telovadci, da dosežemo pravi in edini družbeni namen!

Na svidenje v telovadnici!

Na zdravje!

ODBOR.

Tržno poročilo.

Cene so razumo, kakor se prodaje na debelo blago (za gotov denar).

	Cena od for. do for.
Kava Mocca	100 K. 140.— 142.—
Rio biser jako fina	— — — —
Java	— — — —
Santos fina	94.— 96.—
„ srednja	93.— 92.—
Guatemala	— — — —
Portorico	108.— 110.—
San Jago de Cuba	124.— 126.—
Ceylon plant. fina	108.— 114.—
Java Malang. zelena	90.— 94.—
Campinas	— — — —
Rio oprana	95.— 97.—
„ fina	90.— 91.—
„ srednja	87.— 88.—
Cassia-ligna v zabojih	29.— 30.—
Macisov cvet	390.— 410.—
Ingber Bengal	18.— 19.—
Papar Singapore	95.— 97.—
„ Ponang	72.— 73.—
„ Batavia	84.— 85.—
Piment Jamaika	40.— 42.—
Petroleji ruski v sodih	100 K. 8.50 —
„ v zabojih	9.50 —
Ulje bombažno amerik.	36.— 37.—
„ Lecce jedlino j. f. gar.	40.— 41.—
„ dalmat. s certifikat.	43.— 44.—
„ namizno M.S.A.J.F. gar.	56.— 58.—
„ Aix Vierge	65.— 66.—
„ fino	60.— 62.—
Rožiči pulješki	7.75 8.—
„ dalmat. s cert.	— — — —
Smokve pulješke v sodih	13.— 13.50
„ v venci	11.50 —
Limoni Mesina zaboj	7.— 7.50
Pomeranče sicilijansko	— — — —
Mandlji Bari I.a 100 K.	75.— 76.—
„ dalm. I.a, s cert.	76.— 77.—
Pignolli	68.— 70.—
Riž italij. najfiniji	19.50 20.—
„ srednji	17.50 18.50
„ Rangoon extra	13.25 13.50
„ I.a	11.50 11.75
„ II.a	— — — —
Sultanine dobre vrsti	25.— 26.—
Suho grozdje (opaša)	19.— 20.—
Čibebe	18.— 16.50
Sladkor centrifug. v vrečah	100 K. 35.50 35.75
„ s certifik.	13.— —
Slaniki Yarmouth I.a sod	11.50 11.75
Fazol Coks	9.50 9.75
„ Mandoloni	9.25 9.50
„ svetlorudeči	— — — —
„ temnorudeči	— — — —
„ mešani, štajerski	9.75 10.—
„ bohinjaki	— — — —
„ kanarček	10.— 10.25
„ beli, veliki	10.75 11.—
„ zeleni, dolgi	— — — —
„ okrogli	— — — —

Poslano.

Bolnikom na kostobolu

in reumatizmu opozorujemo posebno na Kwisde fluid proti kostobolu, ki se ni samo udomačil uže v vseh krogih kot nepogrešljivo domače sredstvo pri boleznih v kostih, revmatizmu in na živcih, ampak se tudi predpisuje z uspehom po zdravnikih z mnogim priznanjem. Kwisde fluid proti kostobolu je pristen samo s tu odtiseno varnostno znamko v vseh lekarnah. Cena steklenici 1 gl. a. v. Glavno skladišče: Kreisapothekes Kornburg pri Boči Fr. Iv. Kwisde, c. kr. avstr. in kr. rumunski dvorni dobavitelj. (h)

„Slovanski Svet.“

polmesecnik, obsežajoč po 16 velikih stranih, razpravlja kulturna in politična vprašanja slovanska, opisuje važne dogodke iz vseh slovanskih krajev, naznanja važnejša slovanska književna dela in prave slovanske časopise ter objavlja tudi boljše leposlovna dela slovanskih pisateljev v slovenskem prevodu. Sotrudniki so listu odlični Slovani iz raznih delov slovanske zemlje. Cena je nenavadno nizka.

Naročnina znaša:

za celo leto 3 gl. — kr.
za pol leta 1 gl. 50 kr.
za četrt leta — 75 kr.

Za ljubljanske naročnike in dijake pa celoletno 2 gl. 80 kr., pololetno 1 gl. 40 kr. in četrletno 70 kr.

Naročnina se pošilja po nakaznicah upravnistvu „Narodne tiskarne“ v Ljubljani.

Isto upravništvo utegne postreči še z vsemi številkami, ki so doslej izšle.

Uredništvo in upravništvo
Slovanskega Sveta.

JAKOB KLEMENC

trgovca

Via S. Antonio

Ima v zalogi velik izbor raznovrstnega lepega, volnenega blaga za moško i žensko obleko ter se vedno nahaja v veliki množini izborne kotonine, baršuna, platna in flanel v raznih barvah. Dolé se bela zagrinjala vsake vrste in velikosti. Postreči more z najlepšimi namiznimi prtji, volnenimi robei, pledi in drugimi ženski ogrinjali. V obilnej meri se dobi za gospe vsakere preproge in lišpa za plese in ženitve in to vedno novo, moderno i nežalčano blago. Vsaka naročba na deželo (po obrazcih ali muštrih) se izvrši hitro in točno ter lahko nekatere vrsti blaga brez dacia na deželo pošlje. Svilnato blago je vedno najnovejšega izdelka; svilnate trakove vsake velikosti za plese, ali za nagr bue vence, kakor tudi zlate in srebrne frauže se dobe na izbor. Ima za slovenska družva trobojne svilnate trakove v raznej širokosti. Za obilno naročbo se priporoči vsem p. n. domačinom, da ga pogosto oz. naročijo počast.

Oglas.

V ulici Acquedotto šte. 4 odpre se nova trgovina z svežim sadjem, zelenjavo, Marijinem cvetjem, ribami za akvarije, konzervami za hrano, kitajskim čajem, angleškimi biskoti, pravim jamajskim rumom in južnim vočjem po jako nizkih cenah ter se ob enem jamči za pristnost blaga. — Na vslogo p. n. občinstva je poseben težak, ki dostavlja nakupljene stvari na stanovanje.

Cudovite kapljice sv. Antona Padovanskega.

To priprosto in naravno zdravilo je prava dobrodejna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokaže njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav kmalu najtrdovratnejše želodčne bolezni. Prav izvrstno vstrezajo zoper hemorojde, proti boleznim na jetrih in na vranici, proti drevesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mlečnih nadležnostih, zoper ball tok, božjast, zoper scropok ter čisti pokvarjeno kri. Ono ne preganjajo samo omenjenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo. 11—12

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnicah na svetu; za naročbo in pošiljate pa edino v lekarnici Cristofolotti v Gorici, v Trstu v lekarni E. Zanetti i G. B. Rovis, G. B. Faraboschi in M. Ravasini. Ena steklenica stane 30 novcev.

Varovati se je pokvarjenih posnetkov, s katerimi se zavolj želje po dobičku tu pa tam ljudstvo goljufa, dasi nimajo nobene moči in vrednosti. Veliko skladišče Vsakovrstnega mineralnega zdravilnega in gumijevega blaga. Zastop za vso pokrajino.

Pomoč

se ponuja pri vseh boleznih, zlasti onih, ki izvirajo iz spridene krvi, nadalje pri padici, živčnih boleznih, usesnih bolečinah, plućnih in želodčnih boleznih, naduhi, slabostih, protinu, trganji in pri vseh ženskih boleznih. Trakulja odpravi se v dveh urah z glavo vred, za kar se jamči. Metoda, ki je hitra in sigurna, pospešuje se z odličnim sredstvom. Obširna naročila pošiljajo naj se z naslovom:

„Hygiea-Officin“ Breslau H.

ŽELODČEVA ESENCA

lekarja Piccoli ja
v Ljubljani

ni nikakor sredstvo, ki skovaj raztrga črevesa in sili naravno njih delovanje! Marveč ta esenca je polajševalna pa vendar gotova, uspešna pomoč, ki le podpira naša notranja telesna delovanja in t. d. j. ne škodi črevsom nikdar, če bi se še toliko časa zavživala. Ona ozdravlja vse obollosti želodčeve in telesne, vrančne in jetrne bolezni, kakor posebno zlato žilo, vsako telesno zaortje, vodenice, dolgotrajajočo drisko vsled pokvarjenih čreves, in je povrh najuspešnejše sredstvo zoper gliste pr otrocih. — Izdavatelj jo pošilja v zabojčkih po 12 steklenic za 1 gl. 36 kr.; pošne stroške trpe p. n. naročniki.

V Trstu: Biscioletto, Ponte Rosso; Ed. pl. Leitenburg, Giardin Publico; G. pl. Leitenburg, Piazza S. Giovanni; Faraboschi, lekarna sal Cammello, Corso; Picciola, Piazza Barriera Vecchia; Pozzetto, Palazzo del Lloyd; Praxmarer, Palazzo Municipale; Prentini, Palazzo Modello; Ravasini, Piazza della Stazione; Rovis Piazza della Legua; Saraval, za magistratom; Serravallo, Piazza Cavana; Suttina, lekarna „Liprandi“, Piazza della Dogana; Udovitch, Via Farneto; Xicovich, Via S. Nicolò; Zanetti, Via Nuova.

Gorsko maslo, 1 kg. 85 kr.
Namizno 5 „ franko . 4 f. 25 kr.
Ovčji sir 1 „ 95 „
Radgorski sir od piva 50 kom. 60 „
5 „ franko . 3 f. 10 „
90 „

Pošilja po pošarskem povzetju trgovina

F. R. HEGRAT

Frenštát pod Radhoštem Moravska.

KWIZDE

sredstvo za uničenje podgan in mišij
ali
podganska smrt.

Mori podgane, hišne in poljske miši, hrčke in krte. To sredstvo za uničenje podgan, škoduje samo podganam, mišim in enakim živalim, mej tem ko je vsled zdravniškega spričevala popolnoma neškodljivo psom, mačkom, perotini in drugim koristnim domačim živalim.

Dobiva se pristno v lekarnah in trgovinah z mirodijami. (R)

Cena 1 komadu 50 nvč. a. v.

Glavno skladišče:

Kreisapotheke v Korneuburgu pri Beču.

Najcenejši izvor za kupovanje za zimsko sezijo in Božič!

J. & S. Kessler v Brnu,

Ferdinandove ulice št. 7 sn.,

razpošiljata po poštnem povzetju:

10 metrov zimskega ledna za ženske obleke, dvojne širokosti	gid. 5.50
10 metrov Valerie-flanel za ženske obleke, najnovejši vzorec	gid. 4.—
10 metrov kalmuka, težke baže, najnovejši vzorec	gid. 2.70.
10 metrov barhanta za obleke, težke baže, najnovejši vzorec	gid. 3
10 metrov blaga za ponočne suknje, križastega, najnovejši vzorec	gid. 2.50
29 vatlov Prostejevskega barhanta, moder in rujav gi 5 b in tu d e	gid. 6.—
3 10 metra blaga za moške obleke za zimo Ia, gid. 5.50 II.	gid. 3.75
2 10 metra blaga za zimske suknje, modnega, Ia, gid. 10.—, IIa.	gid. 6.—
2 10 metra blaga za ogrtače, modnega.	gid. 6.—
6. kap iz pliša za gospe in dečke	gid. 1.50
1. zimska posteljna odeja iz Roug. komplet	gid. 3.—
1. žabaka, 130 cm dolga, 130 cm široka, Ia žolta gid. 250. IIa siva	gid. 1.50
1. Angora-ogrinjalo, za zimo 10/4, Ia, gid. 6.—, IIa.	gid. 2.80
1 ženski joplj iz ovčje volne, (Jersey, vs b modne barve Ia, gl. 3, IIa.	gid. 1.50
3 krili iz klobovine, bogato tumburirani, rud-či, sivi in rujavi	gid. 3.—
6 parov zimskih nogovic, plišatih, v vseh barvah, progastih	gid. 1.50
1 platnena rjuha, 2 metra dolga, brez šiva	gid. 1.50
10 metrov posebne preproge, težke baže	gid. 3.50
1 moška srajca, bela i barvana, Ia, gid. 1.50, IIa.	gid. 1.20
3 delavske srajce iz teškega oksforda	gid. 2.—
3 pare gač iz barhanta, platna Ia, gid. 2.50, IIa.	gid. 1.80
9 parov zimskih kratkih nogovic, plišatih, v vseh barvah	gid. 1.10
6 ženskih srajc iz močnega platna ali šifona, Ia, gid. 5.—, IIa	gid. 3.25
3 nočni korseti iz šifona, vezani Ia, gid. 4.—, IIa.	gid. 1.80
1 zastor iz jute, turški naris, Ia, gid. 3.50, IIa.	gid. 2.30
1 garnitura pregrinjaj, 1 prt in 2 post. pregr. iz ripsa gid. 450, iz jut-	gid. 3.50
20 vatlov domačega platna, težke baže, 1/4 gid. 5.50, 1/2	gid. 4.20
29 vatlov oksforda, najnovejši naris	gid. 4.50
29 vatlov kanafasa, najnovejši naris, najboljša baže	gid. 6.—
3 prtji, vseh barv, 1/4 gid. 2.—, 1/2	gid. 1.—

Uzorci zastonj in franko.

Pivovarna „Farrach“ pri Gradcu

Pivo Farrach, katero je uže od davna priljubljeno pri občinstvu, našlo je enak dober vspeh tudi pri našem občinstvu, odkar je vpeljano v Trst.

Izvrstno to pivo se toči v raznih pivarnah in gostilnah; dobi se v steklenicah in iz soda ter se naročuje pri glavnem zastopu pivovarne „Deposito di Birra di Farrach“ v Trstu, Barriera vecchia, h. št. 5, scala d'oro. Telefon št. 275.

Glavni zastopnik Izidor Jelenko v Trstu.

Zadnji mesec:

Srečke obrtne rastava o cesarskem jubileju
samo 50 novč.

Glavni dobitek 25.000 Goldinarjev

Loterijska pisarna komisije za slavnostno obrtno razstavo, Dunaj,
Bartensteingasse, 4.

TVRDKA Bernhard Ticho

Brünn, Krautmarkt 18,

(v lastnej hiši)

pošilja proti povzetju:

Sukna za gospe
deset metrov, sama volna v vseh modernih
barvah dvojna širokosti f. 8.

Kalmuka
deset metr., črtež po moji se da oprati 60
ctm f. 2.70.

Valarijne flanel
deset met., ki se da oprati na pol volna po
najnovejših risarijah 60 ctm. f. 4

Baršena za obleke
deset metr., ki se da oprati, krasni vzorec
60 ctm širok f. 3.

Niger-kega valjanega sukna
deset metr., sama volna, najnovejša blago
ta jesenske in zimске obleke dvojne ši-
rokosti for 5.

Velurjevi šali
1/4 dolga samo volna f. 3.50.

Ragusa moderno sukno
dvostromo široko, za kostume, v vseh barvah,
tudi progasto in pisano 10 metr. for. 8.

Blago za spalne sukne
60 ctm. šir najnovejši vzorec 10 m. f. 2.50

Životi „Jersey“ za gospe
(jopice) z svilnatimi gumbi, v vseh barvah,
kompletne, velike; 1 komad f. 1.50

Košulje za delalce
iz rumburškega oksforda velike, 3 kom f. 2

Holandske dolge preproge (ostanki)
10—12 metrov dolge, 1 ostank f. 3.00

Normalne košulje in hlače,
kompletne, velike, 1 kom. f. 1.50

Crni Terno
saksonski izvod, dvostromo širok, za celo
obleko, 10 metrov f. 4.50

Progasto blago za obleke
60 ctm. široko, najnovejši vzorki,
20 met f. 2.50

Volnati ryp
v vseh barvah, 60 ctm širok,
10 metrov f. 3.80

Dreidraht (Trozičje)
najboljša vrsta, 60 ctm. široko,
10 metrov f. 2.80

Ženske košulje
iz močnega platna s čipkami
6 komadov f. 3.25

Dom-če platno
1 komad, 30 vatlov 1/4 for: 4.50
1 . 30 . 1/2 . 5.50

Klug-Webe
boljša nego platna
1 komad 1/4 širok, 30 vatlov f. 6.—

Sifon
1 komad, 30 vatlov, Ia f. 5.50, naj-
boljša vrste f. 6.50

Kanafas
1 kom. 30 vatlov, Ila f. 4.80
1 . 30 . rud-č . 5.20

Oksford
se more prati, dobra vrsta, 1 kos
30 vatlov f. 4.50

Garnitura iz ripsa
sestoječa iz 2 posteljnih pregrinjaj in
namiznega prta se svilnatimi čipkami
for. 4.50

Garnitura iz jute
2 namizna prta in posteljno pogrinjalo
s čipkami f. 3.50

Jute zastor
jurški vzorec; podpolni
for 2.30

Konjska plahta
jako dobra, 190 ctm. dolga, 130 ctm.
široka, f. 1.50

Odeje za fijakerja
190 cm. dolga, 130 cm široka, f. 2.50

Košulje za gospe, lastno delo
bele ali barvane 1 kos Ia f. 1.80,
IIa f. 1.20

Ženske košulje
iz šifona in platna, fino platene, 3 kom.,
for. 2.50

Tovarno skladišče suknega blaga

Brnsko sukno
Ostank 3.10 metrov za podpolno možko
obleko f. 3.75

Ostanki Brnskega sukna
Ostank za podpolno možko obleko 3.10
metrov dolgo for. 5

Blago za zimske suknje
ostank 2-10 m za popolno zimsko suknjo
rjavo in višnjevo, f. 5.50

Blago za površnje suknje
najinejše vrste, za celo suknj. f. 7.—

Vzorki brezplačno in franco. Kar
komu ni všeč, se sprejme brez ugo-
vora nazaj.